

resett mű szerzőjének alfabetikus rendjében, a szerzőn és a mű címén kívül az előjegyző nevének és lakásának feltüntetésével.

Az antikváriumoknak elsőrendű feladata, hogy segítsék tudományos intézményeink és kutatóink munkáját. Ezért könyvritkaságok vásárlásánál — elsősorban magyar vonatkozásúaknál — a Széchényi Könyvtárát elővételi jog illeti meg s csak abban az esetben kerülnek ilyen művek közforgalomba, ha a könyvtár megbízottja látta őket s a könyvtár lemond beszerzésükről.

A jövő feladatainak kijelölésénél első sorban az előjegyzési rendszer további kiépítésére, az antikváriumok munkájának tökéletesebb összhangjára, az előjegyzett művek beszerzésénél a teljes bolt-hálózat igénybevételeire gondolunk. Továbbá katalógusok kibocsátásával, kiállítások megszervezésével a bibliofilia ápolására, a szép könyvek, első kiadások szeretetére való nevelésre —, amit határozottan támogathatna a könyvkiadás is, ha több bibliofil jellegű könyvet adna ki.

Birkás Endre

MIÉRT AKARJA MEGVÁLTOZTATNI NEVÉT AZ IFJÚSÁGI KÖNYVKIADÓ?

Az Ifjúsági Könyvkiadó vezetőségében már régebben felmerült a gondolat, hogy meg kellene változtatni a kiadó nevét. Ezt két okból látja szükségesnek.

A kiadó számos olyan könyvet ad ki, amely nemcsak az ifjúságnak szól, hanem a felnőttek, az irodalmi igényű olvasók számára is megfelel. Sokszor megtörtént, hogy — különösen a tájékozatlanabb vásárlók — azért nem vettek meg egy-egy könyvet, mert abban a hizemben voltak, hogy mivel az Ifjúsági Könyvkiadó jelentette meg, az csak »gyermekkönyv« lehet. Pedig egyáltalán nem lehet gyermekkönyvnek nevezni például Passuth László: *Sasnak körme között*, W. Scott: *Ivanhoe*, avagy Tamási: *Hazai tükör* című művét.

Más esetekben éppen az ellenkező történiék. Sokan azon az alapon vesznek ifjúsági kiadványt gyermekeiknek, ifjú hozzátartozóiknak, hogy ezt, vagy azt az Ifjúsági Könyvkiadó adta ki, tehát biztosan megfelel. Nem nézik meg a borítólapon hátsó oldalán a korosztály-megjelölést, hogy a könyv óvodásoknak, 4—6, 6—10, esetleg 10—14 éveseknek készült-e, vagy pedig — ha nincs rajta ilyen megkülönböztető jelzés — akár felnőtteknek is.

Ebből aztán több meglepetés származott.

Egyik szülő például kifogásolta, hogy Gergely Mihály: *Julika* című művét látta kislánya kezében, holott abban »erotikus« jelenet is van. Igaz, ami egy 12—14 éves kislány számára ilyennek hat, azt 16—18 éves korban (persze, ha író írja, *irodalmi színvonalon*) nyugodtan olvashatja.

Hasonló kínos meglepetést keltett egy másik szülőben, amikor tízéves kislánya jótanulásért ajándékképpen kapott könyvbe belelapozott. A könyv Bárdos

László: *Melkun Menyhért utazása* című írása volt. A deportációt átvészelt szerző ottani szörnyű élményeit festette le. Arról nem ő tehetett (sem a kiadó), hogy a könyvben a szerencsétlen áldozatokat az SS-katonák halálra korbácsolják, egymást érik az akasztások, tömeggyilkosságok és a könyv — *nyilvánvaló tévedésből* — egy tízesztendő kislány képzeletvilágát borzasztotta. Az történhetett, hogy az ajándékkönyvet kiválasztó iskola tanárnője azon az alapon, hogy az Ifjúsági kiadványa, talán azért, mert útleírásnak gondolta, még inkább, mert a szerző a művet tizenhárom éves kislánya emlékének szentelte, megvásárolta, s jóhizeműen, bár kicsit gondatlanul (mert nem értett volna ha el is olvassa), szétesztotta a gyerekek között ezt is, a hozzá hasonlókat is.

Ezek az okok tették, hogy a kiadó meg akarja változtatni nevét.

— Úgy terveztük — mondta *Fazekas Anna*, az Ifjúsági Könyvkiadó igazgatója —, hogy a nagyobbak és a felnőttek számára *Petőfi Könyvkiadó*, a kisebbek számára *János Vitéz Könyvkiadó* néven adjuk kiadványainkat. Az impresszumban persze feltüntetjük, hogy a kiadásért az Ifjúsági Könyvkiadó felel. Elképzelésünket illetékes helyen jónak tartották, megvalósítása egyelőre mégis elakadt. Szándékunkat most ismét felvetjük, mert a kétféle elnevezés okai egyre jobban és jobban előtérbe nyomulnak.

Igen, az elgondolás helyes. A kétféle nevet szinte az élet, a gyakorlat kényszerítette ki a kiadóból. Pénzbe nem kerül, külön adminisztrációt nem igényel, a bürokrácia — hiszük — egyre kevésbé akadályozza, a terv tehát rövid idő alatt megvalósítható.

Kussinszky Endre